

АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ КРЕАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Юлія Сотнікова,

К.е.н., доцент кафедри соціальної економіки
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
Yuliia.sotnikova@gmail.com

Микола Іващенко,

Аспірант кафедри соціальної економіки
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця,
ivashenko.mykola@hneu.net

Початок впровадження творчого підходу в управлінську діяльність відбулося порівняно недавно, але характеризувався цей процес дуже швидкими темпами розвитку. Творчість стало невід'ємною частиною управління. Як результат з'явився вид менеджменту, що відповідає за управління творчим процесом – так званий «креативний менеджмент».

Креативність – (лат. creatio – створення) – новітній термін, яким окреслюються «творчі здібності індивіда, що характеризуються здатністю до продукування принципово нових ідей, а також входять в структуру обдарованості в якості незалежного фактора» [1].

Управління – діяльність з упорядкування процесів, що протікають в суспільстві, природі, техніці, усунення їх дезорганізації, зниження невизначеності та приведення в потрібно стан з урахуванням тенденції їх розвитку і зміни середовища.

Менеджмент – особлива форма управлінської діяльності. Управлінням різними сферами діяльності займаються різні види функціонального менеджменту. Початком сфери інноваційної діяльності є творча діяльність людини по створенню інтелектуального продукту від ідеї до нововведення – цією областю діяльності і займається креативний менеджмент.

Креативний в перекладі з англійської означає творчий, творчий. Відповідно до словника Вебстера «креативність – це здатність створювати нові значущі форми». У більш широкому сенсі креативність – це процес виявлення прихованих можливостей і творчого використання їх потенціалу в певній галузі.

Креативність не тотожна інтелекту, під яким розуміється здатність аналізувати, обробляти і засвоювати великі обсяги інформації. Вона передбачає здатність до синтезу і створення нового.

Результатом креативного синтезу можуть бути винаходи, нові теорії, розуміння проблеми, твори мистецтва. Креативність є основною передумовою для створення інновацій. Інноваціями стають реалізовані на практиці нові (креативні) ідеї, зазвичай отримані за допомогою креативного мислення або шляхом запозичення. Креативність завжди була основним джерелом розвитку суспільства.

Креативність в суспільстві залежить від історичної ситуації. Якщо в давнину та середні віки креативність відбувалася головне в мистецтві, то, починаючи з другої половини XVII ст. і до першої половини XIX ст., вона пробула, в основному, в науці і мистецтві. З другої половини XIX в. – в науці і техніці, а з середини XX ст. вона проявляється в першу чергу в техніці і економіці.

Наразі в літературі зустрічається велика кількість дослідників, які присвятили свої роботи питанням управління творчістю та творчим потенціалом. В таблиці 1 представлено розуміння сутності дефініції «креативний менеджмент» закордонними та вітчизняними вченими.

Таблиця 1.1.

Сутність категорії «креативний менеджмент»

Автор	Визначення
1	2
Грішнова О. А. [2]	Креативний менеджмент – це метод управління творчим процесом, орієнтований на вирішення актуальних колективних завдань.
Продіус О.І. [3]	Креативний менеджмент – це сукупність сприятливих умов та обставин, що створюються керівниками підприємства для творчого розвитку трудового колективу і окремих працівників з метою акумулювання креативних ідей щодо вирішення виробничо-господарських проблем, подолання їхніх наслідків тощо.
Афонін А.С. [4]	Креативний менеджмент – це підсистема інноваційного менеджменту, яка полягає у забезпеченні здатності суб'єктів управління висувати і розвивати нові ідеї, що набувають форми наукової або технологічної інформації
Свидрук І.І. [1]	Креативний менеджмент – це механізм взаємодії керуючої та керованої систем для створення сприятливих умов і можливостей творчого розвитку й досягнення організацією ефективного результату.

1	2
Вітвіцька О.В. [5]	Креативний менеджмент – це сукупність дозвольно-розпорядчих, спонукальних та інших управлінських відносин між керівником і підлеглими на предмет встановлення цілей щодо пошуку креативних ідей, пов’язаних із вирішенням виробничо-господарських проблем, подолання їхніх наслідків, а також їх виконання.
Василенко В.О. [6]	Креативний менеджмент – це сукупність цілеспрямованих дій і вчинків керівників підприємства, спрямованих на акумулювання креативних ідей щодо розв’язання виробничо-господарських проблем, подолання їх наслідків тощо, а також сприяння творчому розвитку трудового колективу й окремих працівників.
Калюжна О.В. [7]	Креативний менеджмент – це одна з функцій менеджменту, яка спрямована на забезпечення здатності суб’єктів управління висувати та розвивати нові ідеї, які набирають форми наукової, технологічної інформації та акумулювання нових ідей.

На підставі проведеного аналізу літератури, автором було запропоновано власне бачення суті категорії «креативний менеджмент», а саме креативний менеджмент – це комплекс заходів, які використовуються керівниками для підвищення творчого потенціалу працівників та стимулювання генерації нових рішень.

Висновки. Сучасним завданням креативного менеджменту є управління процесом прийняття творчих рішень в колективі. Надзвичайно популярна в даний час методика показує ефективність там, де не «справляються» інші системні стратегії і є вельми актуальним способом поєднання консервативного логічного мислення з законами сучасного менеджменту і польотом творчої фантазії. Особливої актуальності питання розвитку творчості набувають в сучасних умовах швидкого розвитку цифрових технологій.

Список використаних джерел

1. Свідрук І. І. Креативний менеджмент. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 224 с.
2. Грішнова О.А. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал України: сутність взаємозв’язок, оцінка, напрями розвитку. Соціально-трудова відносина: теорія та практика. 2014. № 1. С. 34–40.
3. Продіус О.І. Креативний менеджмент як запорука сучасного ефективного управління. Економіка: реалії часу. 2012. №3-4. С. 69-72.

4. Афонин А. С. Мотивация труда. К.: МАУП, 1996. 350 с.

5. Вітвіцька О.В. Креативний менеджмент в діяльності підприємства.

URL: http://www.rusnauka.com/34_NIEK_2010/Economics/74728.doc.htm (дата звернення 30.09.2024 р.).

6. Василенко В.О., Шматьго В.Г. Інноваційний менеджмент : навч. посібник. К. : ЦУЛ, Фенікс, 2003. 440 с.

7. Калюжна О.В. Креативний менеджмент : конспект лекцій. Миколаїв: Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського, 2018. 61 с.